

**ІНФОРМАЦІЙНИЙ
ВІСНИК**
Лосинівської
об'єднаної
територіальної
громади

ВІСНИК

Випуск 5
Квітень 2019 р.

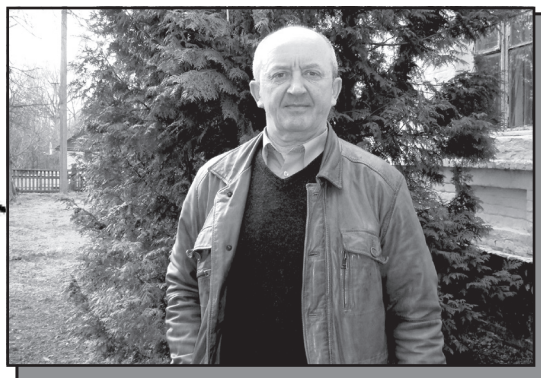
Лосинівської Громади

Читайте в номері:

**Робочий візит директора
Корпусу Миру
до Лосинівської громади –
2 стор.**

**Про лікаря-фітотерапевта
Олександра Копицю –
3 стор.**

**Літературно-музичний
вечір, присвячений пам'яті
Квітки Цісик –**

4 стор.

ШАНОВНІ МЕШКАНЦІ ЛОСИНІВСЬКОЇ ГРОМАДИ!

*Прийміть сердечні вітання зі Світлим
Христовим Воскресінням!*

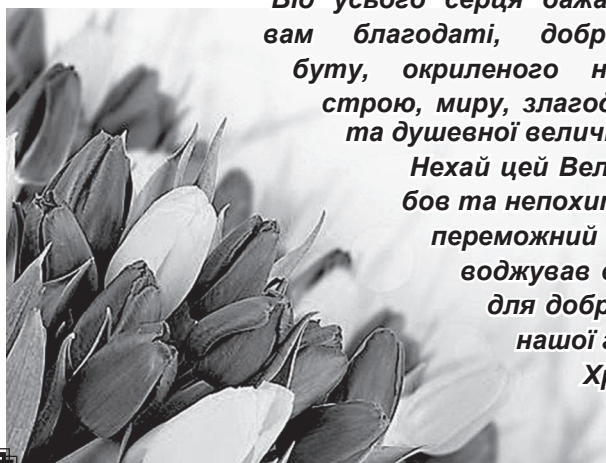
*Для кожного з нас Великдень – світле
свято, що об'єднує людей у їхніх кращих
намірах. Це свято віри в невичерпну силу
добра, світла, надії.*

*Від усього серця бажаю
вам благодаті, добро-
буту, окриленого на-
строю, миру, злагоди
та душевної величч.*

*Нехай цей Великий День дарує всім вам щастя, здоров'я, лю-
бов та непохитну віру в кращий завтрашній день! Я хочу, щоб
переможний дух надії, радості, всепрощення і надалі супро-
воджував вас і вашу родину, давав сили, енергію, насагу
для добрих і корисних справ на добробут і процвітання
нашої громади та рідної України!*

Христос Воскрес!

**Володимир АНДРІЄЦЬ,
Лосинівський селищний голова**

Я їх помітив одразу ж — казкових, чарівних, білосніжних. Вони упали на синє плесо водойми, ніби гості з інших всесвітів, ніби пришельці з інших планет. Я стояв, забувши про все на світі, милуючись їх красою, усотуючи в себе їхню втому, їхню спрагу.

Лебедями я живу давно. Вони з'являються до нас завжди за одним сценарієм: зоряне небо. Тиша. І раптом — курликання. Воно доноситься то здалини, то звучить майже поряд. Ширшає, росте, наповнює собою небо і разом з ним і моє серце. У ту мить мені й самому хочеться мати крила. Отак зірватися, злінути, про- нестися над землею.

Висловлю версію: лебедів у Лосинівку тягне генетична пам'ять. Ще в сиву давнину, коли природа тільки-но почала свою творчу працю, ранньою весною вони поверталися з вирію. Спозарання, втомлено дихаючи, тихо і обережно озивалися, аби не розбудити натрудженого прашура нашого. А потім плескали свої могутні крила у джерельних водах Ірода, п'ючи його цілющі води, радуючи око рибалки-автохтона.

Лосиноголовці любили лебедів. Оспівували їх у казках, віршах, легендах. Їхніми рисами наділяли своїх крилатих богів.

А як же зараз? Як нині наш сучасник ставиться до цього птаха?

Одні хвалять красиве словами. Інші справжнє, живе й неказанно гарне не бачать, минають. Їм не до того. А бувають і такі, які - ...стріляють у лебедів. Цим совість не лише не допомає жити, а й заважає.

Струшують живі краплини і розгонисто піднімаються вгору лебеді, щедро зливаючи на землю розсипи срібла. І це відбувається так природно й прекрасно, як ростуть трава і квіти, плодоносять хліба, як горить у кольорах веселка, грає усмішка на щічках дитини.

Забувши про все на світі, стою в полоні цього видовища, і серце наповнюється уже вкотре дзвінком співом білосніжних птахів.

Микола БОРЩ

З любов'ю лебедів

Лебеді на Куйбишевському ставку

ЗНАКОВА ПОДІЯ ДЛЯ ЛОСИНІВСЬКОЇ ГРОМАДИ

У кінці березня цього року Лосинівку з робочим візитом відвідав директор Корпусу Миру в Україні Майкл Кетовар. Ця подія для Лосинівської громади стала знаковою.

Про активну роботу громадської організації Корпусу Миру США в Україні свідчить такий факт: своєю діяльністю вона охоплює всі області України. Одне з головних її завдань – допомогти громадам у вирішенні економічних та соціальних проблем. Головні виконавці цієї місії – волонтери.

Ще в листопаді минулого року Лосинівська громада виборолла перемогу у Програмі Корпусу миру США «Розвиток громад», і до нашого селища прибув волонтер Білл Олсен.

Американець одразу ж з головою поринув у роботу. Вивчає економічну та соціальну проблематику громади. Бере участь у роботі Робочої групи по створенню стратегії розвитку громади, тренінгах, семінарах, зустрічах, сесіях селищної ради. Наполегливо опановує українську мову паралельно із виконанням своєї головної місії. І допомагають йому в цьому лосинівчани, представники місцевої влади та учні Лосинівської школи, з якими активно спілкується.

Волонтер поставив собі за мету втілити в життя цікавий проект – створення Комунікаційного громадського центру в Лосинівці. Задум актуальний. Він знайшов підтримку у більшості жителів селища. Добігає кінця його організаційний етап. Попереду здійснення практичної сторони роботи.

Наш американський гість ухажив в освітні і культурні організації селища. Його діяльність добре знають всі охочі вивчати англійську мову. З такими він має постійні зустрічі в місцевій бібліотеці. Час від часу навідується

і до школи. Педагоги та учні раді таким зустрічам, адже можуть удосконалювати свої знання з англійської мови, спілкуючись безпосередньо із її живим носієм.

Друзями невтомого добровольця стали також працівники Центру дитячої та юнацької творчості. Заклад допомагає йому заглибитися в історію Лосинівки, ознайомитися з давнім побутом та звичаями лосинівчан. Більш глибоке зрозуміти коріння нашої духовної культури.

Активна життєва позиція Білла Олсена захоплює. Він – оптиміст. Життєлюб. Завжди привітний і усміхнений. Отримує насолоду від цікавих зустрічей, спілкуванням. Хочє бачити нашу громаду успішною, самодостатньою, а її людей – активними у громадському житті і щасливими.

Труднощі не лякають нашого невтомого помічника на громадській ниві. Він сповнений рішучості і молодечого завзяття.

Візит директора Корпусу Миру до Лосинівки довів, що співпраця між корпусом Миру в Україні і Лосинівською громадою налагоджена, вона має перспективи розвитку і, безперечно, принесе свої позитивні результати.

**ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ
ЛОСИНІВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ**

У ПОДОРОЖАХ ВІДЧУВАЄ СЕБЕ ВІЛЬНОЮ ЛЮДИНОЮ!

Ще навчаючись в аграрному коледжі, мій юний героєм усвідомлював, що його життя неповне. Не вистачало в ньому чогось головного. Тому поставив за мету досконалло пізнати себе. Яким чином? Відповідь на це запитання з'явилася не одразу. Але її поява кардинально перемінила стиль життя хлопця. Він почав подорожувати. Як саме? Автостопом.

Автостоп – це специфічний вид подорожей. Хтось може одразу ж зауважити: страшно, небезпечно, ненадійно, некомфортно і так далі. І все ж, це не так! Якщо ви хоч раз спробуєте так їздити, потім не зможете зупинитися.

А тепер знайомтеся з моїм співрозмовником - Владислав Авраменко, романтик, відкривач шляхів власного самовдосконалення, мандрівник по країнах і дослідник характерів та менталітету людей.

Спланувати таку поїздку нескладно, - говорить Владислав. - Для початку треба визначити маршрут. Якщо його правильно спланувати, то подорож буде успішною. Але не завжди виходить так, як хотілося б. То і цей фактор треба брати до уваги. Необхідно також подумати, що взяти з собою у дорогу. Це повинен бути мінімальний набір речей! Краще, якщо всі вони помістяться в невеликий рюкзак. Зловити машину нескладно, - продовжує хлопець. - Витягнута рука з піднятим вгору великим пальцем і посмішка на обличчі – все, що від вас потрібно. Побачивши таких мандрівників на узбіччі, водії відразу розуміють, що ті їдуть автостопом. Ловити машину краще за межею міста, відразу після знака, що позначає виїзд з міста.

ЗБЕРЕЖЕМО ПАМ'ЯТЬ НА ВІКИ

Рівно тридцять п'ять років тому, страшна звістка облетіла село Садове та навколишні населені пункти: на околиці Садового літак зазнав аварії. Квітневий день 1984 року не віщував нічого поганого. Але коли пілот Сергій Бондаренко виконував чергове завдання командування, літак почав втрачати висоту. З центру управління польотом дали команду катапультиватися, але цього зробити він не міг, оскільки під крилом літака знаходився населений пункт Садове, де мешкало більше сотні жителів. Останні слова лейтенанта: «Прыгать не могу, внизу населённый пункт». Відтягуючи біду від будівель, ціною власного життя, він скерував літак за декілька сотень метрів від села, де і впала бойова машина. Страшний вибух сколихнув село, його було чути навіть у с. Сальному. Так обірвалося молоді життя пілота.

Якою людиною був Сергій Бондаренко? Він був простим хлопцем, найріднішим братом, найкращим батьком, чудовим коханим чоловіком, люблячим сином своїх батьків - згадувала його мама. Сергій ще з дитинства мав неба і після закінчення Київського військового Суворовського училища вступив до Харківського вищого авіаційного училища ім. Грицевича. Після закінчення училища продовжив службу військового пілота в Червонопрапорному Київському військовому окрузі. Це був льотчик від Бога, який вправно виконував складні завдання з військового пілотажу – згадували його однополчани. Навіть ті пилоти, які були випробувані небом Афганістану по доброму заздрили майстерності Бондаренка в повітрі.

Я не був знайомий з Сергієм Бондаренком, але уже пізніше горе зблизило мене з його рідними - дружиною та сином. Про трагедію, що сталася в моєму селі, в листі на двох аркушах повідомив мій батько, адже на той час я проходив військову службу. Через прості фрази було зрозуміло, що жальну подію переживають всі жителі сіл Садового та Сального.

Горе родини загиблого юнака об'єднало в одну сім'ю невеличке мальовниче село Садове. Вдячні жителі на місці аварії встановили пам'ятник на честь героя. Кожного року на могилу приїздить рідні Сергія Бондаренка та бойові товариші. В школі встановлений стенд про життєвий шлях пілота. Вшановуючи пам'ять героя, люди назвали вулицю в с. Садове ім. Сергія Бондаренка.

На мітинг-реквієм з нагоди 35-ї річниці загибелі лейтенанта Бондаренка зібрались жителі села, представники Лосинівської ОТГ на чолі з головою селищної ради Володимиром Андрійцем, староста сіл Сальне та Садове Ніна Броварчук, депутати селищної ради, а також педагоги та учні Сальненського НВК «ЗНЗ-ДНЗ» І-ІІІ ст. Всі присутні вшанували героя хвилиною мовчання, поділилися спогадами про той трагічний день. Протоієрей Василій провів молебень по загиблом пілоту.

Ніколи не забудемо подвиг Сергія Бондаренка, який віддав своє життя за наше майбутнє!

Григорій КАРАПУТА,
голова ради ветеранів війни
та праці сіл Сальне та Садове

– І водії зупиняються?

– Так. Але для цього треба – акуратний одяг, доглянутий вигляд. Охайність і акуратність дадуть зрозуміти, що ви адекватна, нормальна людина, якій потрібно просто кудись доїхати. Багато водіїв зупиняються тільки для того, щоб урізноманітнити дорогу, познайомитися з новими людьми і скрасити поїздку. Спілкування і стає платою за те, що вони вас підвозять безкоштовно. Тому треба при собі завжди мати терпіння, гарний настрій та цікаві історії.

– Які країни, міста ти відвідав? Що більше всього запам'яталося під час мандрівок?

– Подорожував Україною. Особливо сподобалося в Чернівцях. Розкішні площі. Затишні дворики і кав'ярні. Ось де хотілося б жити. Люди там привітні, культурні, горді за себе і за свій край. Їх менталітет відмінний від нашого. Там зумів завести багато хороших знайомих, друзів. А особливо з волонтерів Всеукраїнської молодіжної громадської організації Фундація Регіональних Ініціатив. Мав можливість відвідати місцевий університет та інші архітектурні пам'ятки.

Ніколи не забуду вражень від Грузії. Цю країну хочеться пізнати повністю зі всіх сторін, включаючи культуру, архітектуру, історію та місцевий колорит.

Був у Тбілісі, Боржомі, Хашурі, Кутаїсі, Поті... Грузія, здається, створена для того, щоб бути раєм на землі. Краєвиди просто неймовірні, а дороги часами звивалися вужиком і серпантинними. Піднімався на гору Казбек. Найтяжчий момент сходження, на мою думку, – усвідомлення, що ти тут сам-на-сам із висотою, горами... Нічне небо в горах з мільярдами зірок теж пам'ятне! Здавалося, що на висоті їх у

кілька разів більше, ніж можна побачити на звичайному нічному небі. Зірки періодично падали, пролітаючи через усе небо. Видише фантастичне.

Грузини дуже добре ставляться до українців, бо частина десь колись жила чи перетиналася з українцями. Про грузинську гостинність усі чули, а я перевірів і підтверджу, що така існує і навіть перевершує очікування. Познайомився з одним чудовим чоловіком. І одразу ж став його бажаним та дорогим гостем.

У Мінську впало в око чудове й гармонійне поєднання столичних висоток із міськими парками. Воронез здався мені молодим містом. Ростов-на-Дону – запам'ятався сильною спекою. Мав живе спілкування з росіянами. Вони були заклопотані щоденними турботами. Здалися мені похмурими, непривітними. Навіть злими і вульгарними.

Пам'ятною була і Вірменія. Усіх міст цієї держави, які відвідав, не буду перераховувати, а ось про озеро Севан хотілося б сказати. Воно найбільше на всьому Кавказі. Краєвиди на ньому вражають. Вода така синя, ніби саме небо там поселилося.

Був у Баку. Про це місто говорять, що тут – купаються у нафті і малюють із неї картини. В нафті не купався. А у Каспійському морі – так! І почувався чудово.

– Які плани на майбутнє?

– Маю ціль попрацювати в Чехії. Думаю, що так і буде. Гроші потрібні для подальшого навчання. Особливо прагну відмінно опанувати англійську мову. Без неї зараз жити не перспективно. Мрію зайнятися маркетингом. Та як би там не було, подорожувати буду. Це те основне, що дозволяє відчувати себе вільною людиною.

Бесіду вів **Микола БОРЩ**

Лікар-фітотерапевт Олександр Копиця хоче бачити людей здоровими, а отже – щасливими!

Цей чоловік здивував мене, перш за все, нестандартністю свого мислення. Коли я звернувся до нього на ви, він ледь не образився на мене. Краще, на ти. Так правильніше з точки зору енергетики людини. Це зауваження було не останнім у нашій розмові. Бо і співбесідником його не можна було називати. Краще – співрозмовником. А слово – історія – він не вживає принципово, бо доцільніше вживати термін, на його думку, – минушина. Дивного у цьому нічого не бачить. Застерігає: кожне слово несе в собі енергетичний заряд, таку собі програму. Тому за своєю мовою необхідно уважно стежити. І перш ніж щось сказати – потрібно гарненько подумати.

Але і це ще не все. Цей чоловік володіє сакральними знаннями. Правильніше, усе своє свідоме життя у їх пошуку. Для нього – це зміст буття, та світоглядна платформа, яка дозволяє розуміти сутність історичного процесу, явищ природи, змога жити у гармонії із навколишнім світом і самим собою у першу чергу.

Наша розмова була настільки інтелектуально насиченою, що прийшлося деякий час почекати, поки сказане моїм гостем «уляжеться» у голові. Не хочу читача підвести до думки, що «філософія» та - дрімучий ліс. Але її треба було осмислити. Бо зрозуміти чийсь індивідуальний творчий пошук, направлений на виявлення древніх сакральних знань предків, зрозуміти, як народжується істина в людській голові – завдання не з легких.

А тепер знайомтеся – Олександр Олександрович Копиця, лікар-фітотерапевт, поціновувач минушини, «мисливець» за сакральними знаннями наших предків, і взагалі, чудова людина, яка випромінює позитивну енергетику.

Олександр Олександрович народився у звичайній сільській родині. Батько – Олександр Іванович – швець артілі, мати – Марія Миколаївна – вихователька в дитячому садочку. Душа в душу жив з братами. Старший – Григорій, нині покійний, закінчив Чернігівський політехнічний інститут, мав практичний розум, неабиякий потяг до праці. У свій час запропонував ряд технологій меблевого виробництва. Менший – Анатолій, ріс хлопцем обдарованим, мав музикальний слух. По закінченню школи навчався на музично-педагогічному факультеті Ніжинського педінституту. Та доля розпорядилася по-іншому. Відклав у сторону музику і зайнявся набагато цікавішим - виробництвом дитячих іграшок. І хай це заняття зараз іменують – бізнес, але з таким визначенням Олександр Олександрович не погоджується принципово. Знає: для Анатолія головне в житті не прибуток, а прагнення бути корисним людям.

У школі Саша захоплювався природничими науками. З цікавістю заглиблювався у біологію, хімію. Полюбляв фізику. Задумувався над сутністю різних явищ природи. Постійно блукав по луках, полях. Придивлявся до кожної квіточки, рослини. Намагався більше знати про їх природу. Формував свої власні думки про той чи інший природничий процес. Замислювався над життям. Над філософією людського буття. Любив заглянути в історію. Відповіді на поставлені запитання не завжди задовольняли допитливий розум хлопця, але процес пізнання ніколи не переривав. Існувало якесь інтуїтивне, підсвідоме відчуття: за догмами лежать справжні знання. Але їх треба побачити, віднайти, відкрити для себе. Забігаючи наперед, скажу – з утворенням Незалежної України Олександр Олександрович знайшов ключ до них – зумів збагатитися сакральними історичними знаннями, що визначали сутність буття українців, не зупинився на досягнутому, продовжує власний пошук цих знань і нині.

Школу закінчив ледь не відмінником. Повертаючись у ті роки, згадує дідуса Миколу Гнатовича Півня. То не чоловік був, а ціла глибо! У Першу світову війну бив німчуру у чині унтер-офіцера, мав Георгіївський срібний хрест за мужність. Фронтowa дорога виявилася драматичною, бо потрапив у полон. Аж десять років провів у неволі. Де тільки не був. Чого не бачив і не чув! Бачив європейський стиль життя. Побут, відносини між людьми. Повернувся додому не дряхлим чоловіком, а у силі і звитязі. Не поборала в ньому клята неволя людської гідності, чоловічого характеру. Не зламала. Навпаки. Викувала характер. Волю. Загартувала. Надсольці не один раз з цікавістю допитувалися: як там було в Європі? У відповідь – мовчання. Не завжди можна правду ка-

зати. Якщо взагалі її казати можна було. Атмосфера у суспільстві того часу стримувала. Язик твій – ворог твій. Цей закон життя вкорінювався у свідомість кожного. Тож про європейське життя та його якість Микола Гнатович намагався не розповсюджуватися. Так спокійніше і для себе і для родини було.

Що саме більше хлопцю запам'яталося в дідусеві, то це його захоплення фотографією. Любив фотографувати колишній фронтовик над усе. Бізнесу з цього не робив. Тоді і слова такого не фіксувала людська лексика. А фотографіями обдаровував людей із задоволенням. Відчував таку потребу. Зайди в ті роки в кожен оселю колгоспника Лосинівському району – і побачиш там фото дідуса.

Любив старий і трави збирати. Мав багато книжок про народну медицину. Коли хворів, лікувався настоянками рослин. Пояснював онучку: лікарські рослини на Україні називають зіллям. Люди знали на травах, уміли лікувати ними різні хвороби. Тому й називали їх у народі знахарями.

Це вже суттєво було для хлопця. Така дідусева наука ніби магнітом притягувала до себе. У ній бачив якусь розраду для душі. Таємничий світ, що захоплював, поглинав уяву. Як його розгадати? Як зрозуміти, навчитися використовувати?

Крім знань, одержаних від діда, хлопець почав самотужки набувати і збагачувати свій особистий досвід у травознавстві.

Коли Саша став перед вибором: куди податися після школи, своє вагоме слово сказав дідусь. «Тобі, онучку, треба в медицину йти. Вона дасть відповідь на всі твої запитання. Та і лікарів у нашому роду ще не було. Тож, хай будуть!» І таки правильно сказав. Бо мав дідусь великий життєвий досвід, неабияку мудрість, спостережливе око, умів заглянути людині в душу, зрозуміти її.

У 1974 році Саша вступив до київського медінституту імені Богомольця. Почалася справжня наука для хлопця. Опановував її залюбки. Не рахувався навіть з вільним часом. Просиджував у бібліотеках, поглиблено вивчаючи ази медицини. Вів також власний пошук інформації про лікарські рослини, їх властивості. Особливо цікавився рецептами їх приготування та використання. Уже через призму років, оцінюючи сучасний рівень своїх знань, зауважує: ми живемо в техносфері. Мусимо ж жити – у біосфері. Рух цивілізації вперед несе за собою і незвідані досі хвороби. Без медичних знань, без розуміння того, що відбувається в організмі людини, не можна ефективно займатися народною медициною. Це аксіома, яка не потребує доведення.

Паралельно народжувалося у студента Копиці й саме визначення «народна медицина» приходило розуміння, що в її основі лежить наймогутніший інстинкт – інстинкт самозбереження. Тому історія медицини віддзеркалює історичний розвиток суспільства, народу, нації.

Ще одна риса розкрилася у студента Саші під час навчання – його нестандартне мислення. Уже тоді юнака мучила проблема: як пов'язати медицину традиційну з нетрадиційною, тобто народною? Щоб одна одну доповнювали? Які методи лікування застосовувати? Досвід учених та дипломованих фахівців чи досвід усього людства, накопичений століттями, який передається з вуст в уста і перевірений на тисячах і сотнях тисяч людей? Відчував: треба сміливо дивитися в корінь проблеми, наполегливо експериментувати, досліджувати. Відмовлятися від традиційних уявлень про медицину. Прогресивний погляд хлопця мав багато клопоту. Хтось із викладачів розумів категоричний юнацький максималізм, а комусь він приходився не до вподоби. Тоді виникав конфлікт. Скільки їх було в студента Копиці?! Добре, що існувала воля опонентів до їх залагодження.

По закінченню вузу Олександр Олександрович працював у Чернігівській першій міській поліклініці. Був відмінним знавцем анатомії і фізіології людини, чудовим психологом, точним діагностиком. Робив свою роботу чітко і уміло. Але що то за життя було, коли б не займався тим, що надійно укорінилося у серці – народною медициною. Тим більше, що вона, народна медицина, після поступового завоювання своїх позицій в медицині створила потужну конкуренцію науковим методам лікування, натякуючи на те, що у житті завжди є місце диву.

Об'їздив всю Україну, Росію у пошуках цілющих рослин, вивчав їхні властивості, знайомився із знаха-

рями, які лікували. Має безцінні матеріали, особисті записи із народної медицини, яких вистачило б на декілька докторських дисертацій.

Не полишав своїх занять народною медициною і коли працював на посаді лікаря-терапевта Лосинівської районної лікарні. З головою занурений у неї й нині. Він, як вічний подорожній на шляху пізнання секретів життя, світовлаштування, цілющих особливостей природи.

Своїми сакральними знаннями Олександр Олександрович ділиться і з нами. Він переконаний, що народна медицина має своє прадавнє коріння, тримається на зв'язку матеріального і містичного. Піднесено говорить про наших пращурів, які возвеличували сили природи. Персоніфікували її одухотворювали її. Багато набутоків народної медицини забулося і загубилося у віках, проте чимало раціональних медичних знань і навиків закріплювалися усно.

Серед найпоширеніших засобів народної медицини були рослини. Потреби в медичній допомозі та багатовіковий досвід сприяли виробленню знань про найдоцільніший час збору лікарських рослин.

Лікувальні трави, які ми використовуємо в рецептах народної медицини, збирати потрібно вміти. Словом, важливо, де росте рослина, коли рвати квіточки, плоди чи пагінці.

Велике значення травники приділяли також порі дня. Трави збирали, в більшості, зранку або ж до обіду, поки не було тіні. Вважалося, що з приходом тіні втрачались всі лікувальні властивості трав.

Що стосується лікувальних властивостей трав, то вони також змінюються залежно від того, в якій фазі Місяця зібрані. Коли Місяць росте, він віддає дуже багато енергії на Землю, а Земля у цей час «видихає» з себе силу. І вся енергія Місяця і Землі накопичується у верхній частині рослин: квітах, стеблах, листі. Зібрані в цей час, вони наповнюватимуть і відновлюватимуть людину. Коли Місяць спадає, Земля «вдихає» його енергію, і вона накопичується в корінні рослин, тому доцільно заготовляти саме їх.

Хто ж такий цілитель? На це питання теж є відповідь у мого співрозмовника. Це, перш за все, мудра людина. Синонім до нього – знахар. Ним не кожен може стати. Це прерогатива обраних. Знахар ніколи не лікував окремих орган людини, а всю її в цілому: тіло і душу. Тому обов'язково шептав молитви та давав людині духовні настанови. Крім того, всі народні цілителі були і є дуже чистими, гармонійними особистостями.

Своїх «секретів» лікування мій герой не афішує. Переконалий: якщо секрет стане загальновідомим, рослина втратить свою цілющу силу.

Свої знання передасть тому, хто гідний цього. Такого визначить особливим внутрішнім зором.

Сила й уміння народного цілителя були і є найкращою «рекламою» праці Олександра Олександровича. Як справжній лікар від Бога, він нікому не відмовляв і не відмовляє у допомозі. Скільком людям допоміг вилікуватися від недуги – відповісти не береться. Просто – не рахував. Допомагає не за гроші, а скоріше з потреби. Хоче бачити людину здоровою, а отже – щасливою і впевненою у своїх життєвих силах.

Микола БОРЩ

Досліджували феномен Квітки Цісик

12 квітня відбувся літературно-музичний вечір, присвячений пам'яті видатної особистості – всесвітньо відомої співачки українського походження Квітки Цісик.

У США Квітка Цісик була більш відомою під іменем Кейсі. Її голос звучав у оперних та естрадних залах, рекламних роликах, у різних радіоефірах, з екранів кінотеатрів, на телебаченні.

Ведуча Наталія Опанасенко зробила спробу дослідити – в чому ж полягав феномен цієї співачки?

Відповідь на це питання прозвучала однозначна: Квітка Цісик – американка, яка стала втіленням національної української самоідентифікації. Народні пісні в її виконанні у 80-х роках минулого століття сколихнули тоді ще радянську Україну, стали уособленням такої бажаної, але на той час ще недосяжної незалежності. У цих піснях вся Квітка Цісик: емоційна, сильна, вольова.

Епіграфом до другого аль-

бому пісень – «Два кольори» – Квітка обрала такі слова – «Ця збірка пісень – бажання мого українського серця вплести радісні нотки в розпатлане життям полотно, на якому вишита доля нашого народу».

Зверніть увагу: жінка, яка ніколи не була в Україні й чула народні українські пісні тільки від своїх рідних, знайомих записала абсолютно оригінальне трактування відомих мелодій, заново прочитавши українську душу. Кажуть, вона відчула українців краще, ніж самі українці відчують себе. Добре було б, якби кожний з нас хоча б трохи ознайомився з творчим шляхом цієї талановитої співачки.

Так сталося, що приїхати до своїх найвідданіших слухачів, котрі навіть не уявляли, як вона виглядає, їй не довелося. Єдиний візит Квітки на історичну батьківщину предків відбувся у 1983 році, коли про жодні концерти і мови не могло бути.

Квітка Цісик померла у 1998-му, не доживши кількох днів до 45 років.

У дослідженні життєпису всесвітньовідомої співачки були задіяні також працівники відділу культури і туризму та працівники будинку культури – Тетяна Мельникова, Яна Река, Наталія Опанасенко, Валентина Гавриляко ансамбль «Душі криниця» (керівник Василь Боровик).

А пісню «Черемшина» разом з незрівнянною Валентиною Гавриляко співали всі присутні.

У заході приймали участь: голова Лосинівської ОТГ Володимир Андрієць, заступник селищного голови Віктор Броварець, секретар ради Наталія Кошарна, керуюча справами Олена Боровик, начальники відділів, старости сіл, педагоги, бібліотекарі, завідувачі будинками культури, жителі селища.

Образ співучої американки з українським корінням закарбується у нашій пам'яті як візерінь зв'язку із рідною українською землею, з нев'янучою українською трояндою – ліричною піснею.

ВІДДІЛ КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ

Авторська програма нашої землячки

Творчій наполегливості та завзяттю нашої землячки Наталії Багмут можна по-доброму позаздрити, і все завдяки тому, що їй не байдуже, їй болить, їй до всього є діло. В цьому вона вбачає сенс свого життя, який ні на що не проміняє.

Цей висновок не для красивого слівця. Він має реальні підстави.

На початку лютого цього року на американському радіо стартувала авторська програма Наталії Багмут «Час української пісні». Її головний слухач – українська діаспора в США.

Проект Наталії Андріївни ще раз нагадав відірваним від України людям, що на цій Божій землі існує нація щирих, працелюбних, об'єднаних спільною долею людей, які мають ліричну душу, світлі думки і щирі надії, а ім'я держави, яка прагне йти твердою дорогою до своєї незалежності і суверенітету – Україна!

Українська душа зіткана з української пісні. Ця пісня єднає людей духовно, несе заряд енергії, добра та любові.

Мистецька програма транслюється на американській хвилі Ethno FM. Її гості – відомі українські співаки. Спілкування проходить в режимі он-лайн зі столиці України – міста Києва! Серед виконавців: легендарна українська співачка, Заслужена артистка України Ліна Прохорова та молода українська співачка, солістка Заслуженого Академічного ансамблю пісні і танцю Збройних сил України – Юлія Олійник.

Народні артисти України – Віталій та Світлана Білоножки, Мар'яна Гаденко,

Анатолій Матвійчук, Алла Кудлай, Іво Бобул, Дмитро та Назарій Яремчуки. Заслужений артист України Іван Красовський (Лос Анджелес) та Заслужений Діяч мистецтв України Олександр Лішафай (Київ). У телефонному режимі спілкувався та співав для українців Америки прославлений вокальний чоловічий квартет «ГЕТЬМАН».

Виконавці виспівували свою радість і тугу з ніжною мовою музики, залишаючи по собі світлий чар найчистішого мистецтва і поклик до свободи.

Проект триває.

**ВІДДІЛ КУЛЬТУРИ
І ТУРИЗМУ**

ЛІРИКА КОХАННЯ В МЕТАЛІ

Після розмови з Володимиром Опанасенком у моїй голові ще довго блукали різні терміни: холодна художняковка, електродугова ручна зварка...

Не один раз підходив до арт-об'єкту «Я люблю Лосинівку», що милує око в центрі селища, уважно придивлявся, розглядався кожну його букву. Чому так робив? Читач дізнається згодом.

Не оминав нагоди пройтися, уже вкотре, повз помешкання цього чоловіка, щоб черговий раз полюбуватися творінням його рук – красивими кованими воротами, які служать прикрасою в'їзду. Елементи цієї конструкції радують своєю красою і витонченістю. Кардинально змінюють атмосферу будівлі.

А іноді йшов у сквер, щоб посидіти на лавочці закоханих. І знову ж таки придивлявся до металу, який у руках майстра ожив, набрав небаченої краси форм, перетворився на поезію...

Це ж треба мати такі золоті руки! – виривалося не один раз моє подивування. Уява малює, розум порівнює, смак відбирає, талант виконує, – хтось сказав з великих. Воно, мабуть, так і є.

Володя Опанасенко ріс у звичайній сільській сім'ї. Батько – бригадир тракторної бригади, мати – директор цегельного заводу. Старший брат. Ходив у школу. Одні предмети любив, інші не дуже. Займався фізкультурою. Звичайне сільське дитинство. Якби не одна вагома деталь. Хлопець уважно придивлявся. І як ви думаєте, до чого? До картингів. Володя не раз ловив себе на думці: якби й самому спробувати подібний картинг власними руками зробити. Це ж так цікаво. Так захоплює. З цього бажання й почала

народжуватися ідея творчості в душі Володимира Опанасенка. Вона й нині йде в ногу із душевними пориваннями цього майстровитого чоловіка.

Хлопець ніколи не сидів без діла. Пробував себе в усіх роботах, бо село потребує умілих рук. До всього удатних. Володя їх мав. Та прагнення займатися саме художньою ковкою не полишало. Мрії напосідали щомиті. Не давала спокою. І вона-таки здійснилася. Тепер Володимир має свою майстерню, всі необхідні інструменти, пристрої, верстати для холодноїковки. А на додаток – творчі задуми і роботящі руки.

Запитую його:

– З чого почав творити? Як робив перші кроки у мистецтві художнього кування?

– В тому то й головне, – відповідає він, – що треба зробити перший крок.

Сказавши це, поринає у спогади.

Закінчив школу. Працював у сільському господарстві. Потім армія. Інженерні війська, де отримав навички і перший досвід роботи зварювальника. Ця спеціальність і визначила подальшу долю.

Після служби в армії працював зварювальником в сільському господарстві.

А як же хобі? Розумів, що для його втілення у життя потрібні знання. Широко використовував Інтернет. На той час він уже був. Переглядав відео уроки з художньоїковки, вчитувався у рекомендації і настанови, вивчав досвід майстрів України. Започитував зразки для своїх перших проєктів. А ще, при нагоді, приглядався до робіт майстрів Чернігівщини.

Володя знайомить мене із специфікою свого ремесла. Розповідає про

власноруч виготовлені станки, на яких робить декоративне гнуття листів металу і прутів. Зауважує, що для ручного кування використовує чорні метали, а саме сталі різних марок. Вони володіють в'язкістю і пластичністю.

Лосинівський коваль має і свої секрети створення металевих конструкцій.

– Володю, ти доклав рук до встановлення у Лосинівці арт-об'єкту «Я люблю Лосинівку»?

– Так, – відповідає мій співбесідник. – Зварювальні роботи виконував я. Ідея створити такий об'єкт – чудова! Він – візитка селища. Люди приходять сюди цілими родинами, фотографуються. Їх проймає гордість за селище.

– «Лавочка закоханих» у Лосинівці теж твоя робота?

– Виготовив і її, – посміхається майстер. – На радість людям. Кохання – велика сила. Без неї немає життя. Вірніше, його змісту. Хотів, щоб цей арт-проект був щасливим місцем для лосинівчан. Щоб всі, хто посидить на лавочці, відчув себе коханим, закоханим, а значить щасливою людиною. Після розпису молодята на цій лавочці фотографуються. Хай ця традиція продовжується!

Як бачимо, у проєкті «Лавочка для закоханих» втілена романтична мрія Володі про справжнє кохання, його віра в щасливу долю лосинівчан. Тільки справжній майстер ковальської справи здатний викувати кохання, донести до людей тонкощі розкриття цієї теми: жваві форми, витонченість, візуальну гнучкість і м'якість. Придивіться уважно, як вирізьблений і зварений кожен листочок окремо на лавочці кохання? Хіба це не справжня інтимна лірика в металі?

Шановний пане Володимире! Лосинівська громада вдячна вам за ваші золоті руки, за допомогу в естетичному оформленні селища, сподівається, що ви ще не раз порадуєте жителів селища своїми талановитими поробками.

Микола БОРЩ

ЕКСКАРСІЯ ДО МУЗЕЮ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ НАУКИ І ТЕХНІКИ

Хочеш перевірити електропровідність різних предметів, запустити хмару під стелею, намалювати візерунок маятником? Може, мрієш посидіти за кермом справжньої пожежної машини, розібрати модель людини на запчастини? Усе це можна зробити у Музеї популярної науки і техніки «Експериментаніум», який 14 квітня відвідали учні 5-А а 5-Б класів Лосинівської ЗОШ І-ІІІ ступенів.

Екскурсовод познайомила нас з експозицією музею, яка налічує близько 250 інтерактивних експонатів і кожен із них демонструє закон фізики, природне явище, роботу тих чи інших механізмів.

А головне – експонати не ховаються за вітринами! У музеї ми побачили зразки машин і механізмів, які наочно демонструють можливості науки і техніки в різних сферах життя людини. Окрім цього, захоплюючими є експозиція з анатомії, зала «Таємниці води», безліч різноманітних ілюзій та головоломок, дзеркальний та лазерний лабіринти, акустична кімната і багато інших експонатів.

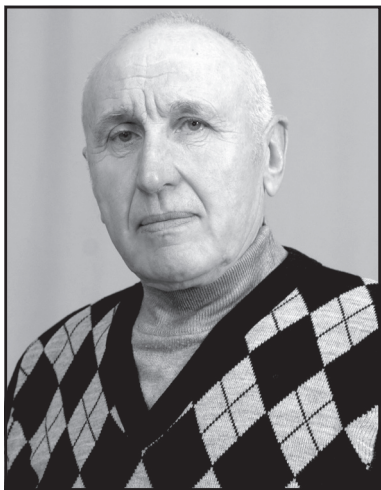
Завдяки експериментам діти зрозуміли, що опановувати науку – це цікаво!

Ольга РУДЕНКО,

вчитель Лосинівської ЗОШ І-ІІІ ст.

У щоденному спілкуванні з дітьми вбачає силу і радість життя!

Ви бачили б, з якою насолодою, захопленням і піднесенням розповідає учитель фізкультури Віталій Федорович Могильний про своїх вихованців! Про їх досягнення у спорті. Слухаючи його, вдивляючись у його очі, що віддають щирістю, теплом і привітністю, ловиш себе на думці: вміння знаходити обдарованих та здібних дітей – талант, вміння їх вирощувати – мистецтво. Але найважливішим є любов до дитини! Без зайвих слів, не акцентуючи на цьому уваги.

Про Віталія Федоровича можна розповісти багато. За той час, відколи працює в Лосинівській школі, зробив немало. Він виховав не одне покоління лосинівських спортсменів, в тому числі і з обмеженими фізичними можливостями. Продовжує і нині це робити. Має великий досвід роботи з дітьми з особливими освітніми потребами, постійно працює з ними, залучаючи до різних видів змагань.

Педагог володіє теорією навчання і виховання, знаннями предметів медико-біологічного циклу, теорією і методикою фізичного виховання. Своїми педагогічними набутками ділиться з педагогами району на семінарах.

На додаток до всього цього – Віталій Федорович має високий рівень внутрішньої культури, якій, окрім таких рис характеру як ретельність, наполегливість, цілеспрямованість у роботі, такт у ставленні до учня, притаманна ще й така – шляхетність.

Що може зробити вчитель, аби допомогти учневі розвинути свої фізичні здібності? В першу чергу – побачити ці здібності. По-друге, посприяти дитині з мотивацією: навіщо їй це потрібно. Хоча останнє можна й не перейматися. Учні самі прекрасно розуміють: для чого їм спорт? Спорт – це здоров'я, самоствердження, перемоги у змаганнях, честь для школи, авторитет для учителя, а для батьків неабияка втіха і гордість.

У спілкуванні зі своїми учнями в учителя фізкультури відсутній диктаторський тон, немає нервовості, роздратованості. Всі звертання виконуються ним у формі прохань, порад, рекомендацій.

Щоденне спілкування з дітьми дає педагогу силу, радість життя, надію на те, що корисний для школи, громади. Що праця його потрібна. Він часто почувається щасливим. Коли в дитини горить цікавість до спорту, до фізичних вправ. Коли учень приходить у тренажерний зал, щоб попрацювати над своїм тілом. Коли вихованці одержують перемоги і від цього мають настрій і бажання далі працювати над собою.

Постійні для лосинівських школярів загальношкільні спортивні турніри, організатором яких виступає Віталій Федорович. Один з найпопулярніших – на честь героя-афганця Віталія Пузіна. А також районні та обласні.

Перемоги школярів – яскравий приклад ефективної методичної роботи учителя фізичної культури Лосинівської ЗОШ І-ІІІ ст. Віталія Федоровича Могильного.

ВІДДІЛ ОСВІТИ, СІМ'Ї, МОЛОДІ ТА СПОРТУ

ПРО СПОРТ У ГРОМАДІ

Спортивне життя учнів шкіл громади цікаве і багатогранне, насичене різноманітними успіхами і перемогами. Отож, зупинимось більш детально на окремих спортивних заходах.

15 та 16 березня на базі Ніжинської ДЮСШ відбулися районні змагання з шахів серед учнів Лосинівської ЗОШ І-ІІІ ст., Шатурського НВК «ЗНЗ-ДНЗ» І-ІІ ст. та Сальненського НВК «ЗНЗ-ДНЗ» І-ІІІ ст. Закінчилися змагання з такими результатами: серед учнів закладів загальної середньої освіти І-ІІ ступенів, с. Шатура шахи: Микола Романченко – ІІ місце (І дошка), Максим Багнюк – ІІ місце (ІІ дошка), Аліна Татарчук – І місце (ІІІ дошка); серед учнів закладів загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів, с. Сальне шахи: Борис Дворячик – ІІ місце (І дошка), Артем Найдено – ІІ місце (ІІ дошка), Лариса Самофал – ІІІ місце (ІІІ дошка); шашки: Віталій Андріяш – ІІ місце (І дошка), Максим Герасименко – І місце (ІІ дошка).

16 березня 2019 року учні Лосинівської ЗОШ І-ІІІ ступенів стали учасниками чемпіонату Чернігівської області з важкої атлетики серед спортсменів до 13 років та до 20 років, який відбувався в м.Чернігові на базі спортивної школи «Атлет» (стадіон Гагаріна).

За підсумками змагань, 12 із 18 учасників здобули призові місця в своїй ваговій категорії, а саме: Богдан Глущенко (7-Б клас), Дмитро Парубець (4 клас), Віктор Ємець (6-А клас) – ІІІ місце; Тетяна Дусь (4 клас), Володимир Гавриленко (7-Б клас), Дмитро Олійник (7-Б клас) – ІІ місце; Владислав Ключко (8 клас), Олександр Плакса (7-Б клас), Анна Ємець (4 клас), Дмитро Процько (7-Б клас), Олександр Бойко (10 клас), Анастасія Никон (випускниця школи 2018 року) – І місце.

28 березня на базі Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя

відбулися районні змагання із настільного тенісу, в яких взяли участь 15 команд закладів освіти Ніжинського району, Лосинівської селищної ради та Вертіївської сільської ради.

Високі результати показали учні шкіл нашої громади, а саме: Віталій Андріяш - І місце (Сальненський НВК «ЗНЗ-ДНЗ» І-ІІІ ст.), Лаврінець В'ячеслав – ІІ місце (учень КПНЗ «ЦДЮТ»), Владислав Коркішко – ІІІ місце (Лосинівська ЗОШ І-ІІІ ст.).

3 10 по 14 квітня 2019 року в місті Славутичі Київської області відбувся XXVIII відкритий Всеукраїнський турнір Пам'яті Героїв Чорнобиля серед юнаків та дівчат до 17 років та чемпіонат України з важкої атлетики серед юнаків та дівчат до 13 років.

На цих змаганнях зібралися команди з 22 областей України, а також команда з Білорусії, загалом 264 учасника. Чернігівську область представляли спортсмени з міста Чернігова та Лосинівської ОТГ, а саме: Віктор Ємець, Анна Ємець, Олександр Плакса, Богдан Глущенко, Владислав Ключко, Дмитро Процько.

Діти тренувалися не покладаючи рук, адже, щоб заявити про себе на змаганнях

такого рівня, це вже перемога, як для юних спортсменів, так і для вчителя фізичної культури Лосинівської ЗОШ І-ІІІ ст. Віталія Могильного. Найбільше залікових балів для збірної команди області приніс Олександр Плакса.

Бажаємо не здаватися, а продовжувати тренуватися і в майбутньому займати тільки призові місця!

**ВІДДІЛ ОСВІТИ, СІМ'Ї,
МОЛОДІ ТА СПОРТУ**

Прийомна сім'я та ДБСТ — альтернативні форми сімейного виховання дітей-сиріт

Найкраще середовище для життя й розвитку дитини — сім'я. Якщо це можливо, кожна дитина має зростати в сімейному оточенні, в атмосфері любові, бо лише так повною мірою забезпечуються її потреби, створюються оптимальні умови для гармонійного розвитку та успішної соціалізації.

Прийомна сім'я — це сім'я або особа, що добровільно взяла із закладів для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, від однієї дитини до чотирьох на виховання та спільне проживання.

На даний час наша держава підтримує створення сімейних форм виховання для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Це прийомні сім'ї та дитячі будинки сімейного типу.

Прийомна сім'я — це сім'я або особа, що добровільно взяла із закладів для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, від однієї дитини до чотирьох на виховання та спільне проживання.

Дитячий будинок сімейного типу — окрема сім'я, що створюється за бажанням подружжя або окремої особи, яка не перебуває у шлюбі, які беруть на виховання та спільне проживання не менш як 5 дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування.

Фінансування прийомних сімей здійснюється за рахунок державного бюджету.

Відповідальність за створення і функціонування прийомних сімей покладається на райдержадміністрацію. Безпосередня робота з кандидатами на створення прийомної сім'ї та діючими прийомними сім'ями покладається на місцеву службу у справах дітей та центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

За великим рахунком, чужих дітей не буває. Адже, як відомо, вони — наше майбутнє. На жаль, обділені діти, відчуваючи свою неповноцінність і

Фінансування прийомних сімей здійснюється за рахунок державного бюджету.

беззахисність, часто зневіряються у справедливості суспільства та сенсі подальшого життя. Тому ми, дорослі, з свого боку маємо докласти максимум зусиль для того, щоб не допустити втрати віри, любові

та надії у дітей, яким не пощастило з біологічними батьками.

Якщо Ви небайдужі до дітей, які потребують батьківської любові, родинного тепла, якщо Ви вирішили створити прийомну сім'ю на базі своєї родини ми завжди чекаємо на Вас в службі у справах дітей Лосинівської селищної ради, яка знаходиться за адресою:

**сmt. Лосинівка, вул. Шевченка, 2
(приміщення селищної ради),
тел./факс (04631) 61-2-37**

Віта МАКОБРЕЙ,
начальник служби у справах дітей

Мабуть, найбільшою цінністю тих періодів життя людини, які називаються дитинством та юністю, є безтурботність. Це тому так, що в цей час за дітей піклуються батьки, оточуючи їх теплом і турботою. Саме батьки піклуються про повноцінне харчування для своїх кровиночок, купують їм одяг і взуття, а на свята та ювілеї балують різноманітними смаколиками та дорогавартісними подарунками. Батьківську турботу і підтримку ми відчуватимемо і після закінчення школи, коли будемо навчатися, щоб здобути професію і, нарешті, стати спроможними самостійно себе забезпечувати.

В зрілі роки основним видом людської діяльності є праця. Чим людина буде займатися в житті залежить від набутої професії. Робота за певним фахом дає людині матеріальну базу для безбідного життя, задоволення фізичних і духовних потреб, утримання сім'ї. І, нарешті, настає період, коли людина мусить турбуватися не лише про себе, але й про своїх дітей, про немічних батьків. В повсякденних клопотах і турботах час летить невмирущо швидко. За порою життєвої осені «літа на зиму повернули», посріблвши скроні рідних людей.

Такі роздуми навіяли мені спостереження за життям моїх батьків та дідуся з бабусею, які проживають разом з нами. Мій дідусь Андрій все життя працював водієм, а бабуся Оля — вчителькою математики. Наполеглива праця, фізична і розумова, життєві клопоти і хвилювання підірвали їх здоров'я. Цукровий діабет та високий тиск все

частіше і наполегливіше починають їх турбувати. Лікування щораз потребує все більше коштів, які витрачаються з невеликих пенсій.

Але все ж добре, що пенсія у них є. Вони заробили її за довге трудове життя. Будучи молодими і працездатними, дідусь і бабуся відраховували щомісячно певний відсоток заробітної плати в Пенсійний фонд. Ці кошти накопичувалися і витрачалися на утримання непрацездатних людей пенсійного віку. Такі відрахування із заробітної плати робить і мій татусь, працюючи механізатором в СТОВ «Агронадія». Ці гроші якимось маленьким тономатом капілярчиком матеріально підтримують моїх стареньких. Такі дрібні капілярчики, об'єднуючись в межах країни, створюють потужну ріку пенсійного фінансування.

Розмірковуючи над цим питанням, я зрозуміла, що в сучасному житті в силу різноманітних змін, у цієї ріки можуть з'явитися «пороги», які здатні суттєво вплинути на систему пенсійного фінансування.

Проблема перша. Кількість населення в Україні невпинно скорочується. Це означає, що відношення кількості людей попереднього покоління до наступного наближається до 1. Можливо, настане такий момент, коли відрахованих коштів може не вистачити для здійснення пенсійних виплат. Занепокоєння викликає великий відтік молодого працездатного населення на роботу в країни Європейського Союзу. Ці молоді люди, важко працюючи на чужині, отримують значно більші кошти,

Дана робота була надіслана на обласний конкурс на кращий літературний твір «Скажи «ні» зарплаті в конверті» для учнів II-х класів закладів загальної середньої та професійної (професійно-технічної) освіти, що проходив у березні-квітні 2019 року за ініціативи Головного управління Пенсійного фонду України в Чернігівській області та сприяння Управління освіти і науки облдержадміністрації.

Скажи зарплаті в конверті «НІ»

ніж могли б заробити на батьківщині. Та проблема в тому, що вони і думки не мають внести певну частину зароблених грошей до солідарної пенсійної системи. Адже, переважна частина молоді живе, як кажуть, «одним днем», не заглядаючи в перспективу як свою власну, так і держави. Мене дуже тривожить той факт, що багато моїх знайомих і друзів мріють працювати за кордоном і своє майбутнє не пов'язують з життям в Україні. То ж де візьмуться гроші для наповнення Пенсійного фонду?

Проблема друга. Впродовж останніх років докорінно змінилася технологія вирощування сільськогосподарських культур. Високопродуктивні сільськогосподарські агрегати потребують для обслуговування та обробітку землі невелику кількість працівників. В селах панує безробіття. Тисячі вивільнених людей подалися в столицю та інші великі міста в пошуках роботи. Там нашим батькам багаті люди пропонують малокваліфіковану роботу. Це, як правило, робота прибиральниць, санітарок, посудомийниць, офіціантів, підсобних працівників, охоронців, кондукторів. Перелік можна продовжувати і продовжувати... Але спільним є те, що всі ці підприємства, кафе, бари, маєтки, заправки, автопідприємства є приватною власністю. Їх господарі хочуть отримати максимальні прибутки з мінімальними затратами. Цієї мети можна досягти варіюючи на зарплатах та відрахуваннях. З почутих розмов я кваліфікувала такі форми оплат: мінімальна + чайові; певна денна сума з маршрутки мені, а решта — тобі; зарплата з «кармана»; мінімальна + в конверті. Тобто, гроші передаються з рук в руки, обминаючи бухгалтерії та відрахування, в тому числі і в Пенсійний фонд.

Порядній людині треба б протестувати... Але ж відразу їй вкажуть на двері

і вона стане безробітною. Все в руках тих, хто має владу і гроші. Це система, а систему големи мозолястими руками не зруйнуєш. Не можна засуджувати працівників, які таким чином отримують гроші, тому що вони поставлені в такі умови. А якось же треба утримувати родину, вчити дітей, платити ком послуги. Хоча багато з них розуміють, що отримуючи гроші «в конверті», вони обкрадають не тільки державу, але й свою пенсійну старість.

Проблема третя. В Україні такі мізерні зарплати, що навіть офіційна зарплата не гарантує безбідного життя в старості. В місцевій газеті якимось побачила перелік вакансій центру зайнятості. Мене вразило, що двірнику і дитячому лікарю пропонувалися робочі вакансії із однаковою зарплатою 4100 гривень на місяць. Це при тому, що лікарю довелося вчитися 6-7 років. А ціна газу 8,55 грн/м3. Це і смішно, і сумно водночас.

Тепер стало проблемою не тільки заробити пенсію, а і отримати вже зароблене. На Чернігівщині Укрпошта проводить пілотний експеримент, суть якого полягає у закритті поштових відділень. Пенсію та пошту привозить тепер спец автомобіль. Роздачу і виплату можуть проводити тепер прямо на вулиці. Я була вражена почутим, коли бабуся з моєї вулиці, спираючись на дві палки, йшла по пенсію і проклинали свою долю.

Народна мудрість говорить, що для того, щоб в оселі в старості було тепло, не потрібно бути холодним до своїх дітей в молоді роки. А я хочу закінчити твір такими словами: щоб на схилі літ не ходили по людях з протягнутою рукою, подбай про своє матеріальне забезпечення поки молодий, здоровий і здатний заробляти.

Юлія МАКАРЕНКО,
учениця 11 класу Сальненського НВК «ЗНЗ-ДНЗ» I-III ступенів

Шняківка пам'ятає Пилипа Морачевського!

ДО 140-ОЇ РІЧНИЦІ З ДНЯ СМЕРТІ

Мало хто знав на початку 2000-х ім'я Пилипа Морачевського. Воно було забуте, викреслене з людської пам'яті. А про нього слід було б пам'ятати, бо він першим намагався донести українцям Святе письмо їх рідною мовою. І здійснив цей проект у Шняківці.

Ім'я першого перекладача Біблії на українську мову Пилипа Морачевського поєднало два села на Чернігівщині – Шестовицю, де він народився, і Шняківку, де проживав останній період життя і де похований.

4 грудня 2006 року з нагоди 200-ліття з дня народження Пилипа Морачевського, в день Введення Пречистої Божої Матері в храм, у селі Шняківка громада поставила хрест і пам'ятну дошку з портретом Пилипа Морачевського на умовному місці його поховання – на цвинтарі біля церкви, зруйнованої в 1938 році. Поминальну службу відслужив священник Сальненської церкви Василь Ковташинець та о. Олександр Морозов – священник церкви Всіх Святих у Ніжині Київського Патріархату, який і зініціював цю подію, як голова міської організації товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка.

На громадському мітингу виступили тоді представники влади, професор Ніжинського держуніверситету імені Миколи Гоголя Григорій Самойленко. Адже останні десять років активної діяльності письменника, педагога і перекладача Морачевського припали на Ніжинський юридичний ліцей імені князя Безбородька, в якому Пилип Семенович почав укладати «Словарь малороссийского языка по полтавскому наречию» та перекладати Святе письмо українською мовою.

У вересні 1860 року було завершено переклад Євангелія від Матвея та Іоанна. Це – 72 подвійні паперові аркуші. Як пише Григорій Самойленко, свій переклад Морачевський послав митрополиту Сан-Петербурзькому і Новгородському Ісидору, який був у Ніжині і з яким він тут познайомився, сподіваючись, що саме це сприятиме просуванню вперед видання перекладу, бо добре розумів, що без покровительства справа не піде. У супровідному листі Морачевський писав, що на всіх мовах звучить Святе письмо, «а Малороссия, которой языком говорит 12 миллионов православных христиан, не имеет на своем языке даже Евангелия».

8 липня 1863 року був виданий секретний циркуляр, у якому зазначалося: «Сделать распоряжение, чтобы к печати дозволялись только такие произведения на малороссийском языке, которые принадлежат к области изящной литературы, с пропуском же книг на малороссийском языке как духовного содержания, так и учебных и вообще назначаемых для первоначального чтения народа приостановиться».

У травні 1904 року онук перекладача Віталій Віталійович Морачевський звернувся до президента Академії наук великого князя К.К. Романова з проханням видати переклад Святого письма, зроблений його дідом, і передав до Академії рукопис. Очевидно, це питання погоджувалося з царем Миколою II, бо 15 лютого 1905 року Кабінет Міністрів на чолі з С.Вітте прийняв постанову про скасування обмежень щодо видання Святого письма «на малоросійській мові». У 1906-1911 рр. були видані чотири книги праці Пилипа Морачевського вже після видання Біблії українською мовою Пантелеймона Куліша в 1904 році.

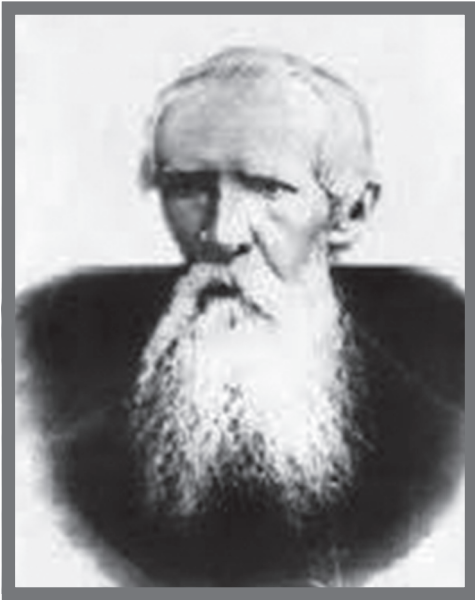
У 2007 році пам'ятну дошку на будівлі сільської ради відкрила і громада села Шестовиця – на умовному місці розташування родинного будинку Морачевських. Саме в Шестовицю, в грудні 2011 року запросили Шняківського сільського голову Володимира Лисенка на урочисте відзначення 205-річчя з дня народження Пилипа Морачевського. В приміщенні сільської школи виступили представники влади та культурної громадськості з Чернігова, школярі, нащадок родини Тетяна Котенко, яка досліджує життя і діяльність свого видатного предка. У газеті «Ніжинський вісник» вона надрукувала публікацію Пилипа Морачевського в «Прибавленіі к Черниговским Епархиальным известиям» від 15 лютого 1875 року «Сооружение и освящение церкви въ деревне Шнаковке», написано ним у цьому селі 10 січня 1875 року.

Єпископ Чернігівський і Ніжинський Іларіон Української Православної Церкви Київського Патріархату, який відслужив поминальну панахиду в Шестовиці, зініціював будівництво церкви в Шняківці на місці зруйнованої.

Пилип Морачевський помер 17 квітня 1879 року. Похований на цвинтарі біля церкви Введення в Храм Пресвятої Богородиці, на будівництво якої у 1863-1974 рр. виділив свої кошти.

У наш час із забуття повернено ім'я славного діяча культури, який у складний історичний час для країни проповідував духовне слово українською мовою.

ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ ЛОСИНІВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ

Людина, що лишила помітний слід на Лосинівській землі

Цього чоловіка, був такий період, я часто зустрічав за роботою. На городі порядкував. Вітався з ним, бо один одного на той час добре знали. Бувало, змістовно розмовляли. Іноді просто обмінювалися враженнями про життя.

Кожній зустрічі зі знайомим я був радий. Він був людиною спокійної, урівноваженої, розсудливої вдачі. Мав розумні очі, був озброєний життєвим досвідом, мудрою думкою. Це захоплювало мене. Ось в кого треба вчитися науки життя, – міркував я.

Та осінньої пори 2017 року свого знайомого я перестав зустрічати.

-Що з Миколою Івановичем? – запитую його меншого сина. – Де подівся?

-Немає вже нашого батька, -відповів той з сумом. – Недавно поховали.

Звістка про смерть Миколи Івановича Ребендяги наклала відбиток на моєму настрої. Стало сумно і гірко на душі. У вічність відійшла чудова людина. Погасла ще одна зірка на лосинівському вечірньому небосхилі.

Народився Микола Іванович у 1937 році у складний передвоєнний час. Себе пам'ятав з чотирьох років. Те, що бачили тоді дитячі очі, не радість дарувало, не щастя і втіху, а скоріше страх і сльози. Чув, як здригалася Лосинівка від німецьких бомб, пам'ятав, як мати ховала їх, дітей своїх, у якихось ровах подалі від хати, бо в тій убогій хаті страшно було перебувати. А раптом від вибухів її рознесе. І окупацію бачив. Правда, чи розумів, що ділялось? Не дуже. Але страху і тоді зазнав. Чужинці автомати на людей наставляли. Смертю погрожували за непослух. Працювати змушували. І маму теж. З ранку до вечора. А потім прийшла червона армія. У муках і горі (з війни не повернувся батько) зводилися на ноги. Став ходити до школи. Ох і наука тоді була. На чому тільки не вчилися писати. З чого тільки не бовтали чорнила. А їсти як хотілося. А холод який у тих класах був. Хто тоді про нормальний одяг, про нове взуття думав. У сумці варений бурячок, бо ні на що більше сім'я не могла спромогтися. І виживай як можеш. Та вчилися. Не з примусу, а з бажання.

Знали, що грамота допоможе, дасть змогу вийти в люди. Вивчитися, набути професію. Знав про це і Микола Іванович, розумів: має добре навчатися, бо сидіти на материній шії не гоже. Старався. Любив над усе математику, цифри, формули, задачі. Трудову діяльність Микола Іванович почав у колгоспі імені Фрунзе різноробочим. Потім, як і велося в ті часи, проходив строкову службу в армії. Повернувшись додому, знову закачав рукава. Працював електрозварювальником у Лосинівській ремонтно-технічній станції. Та ота шкільна наука, цифри, формули, як не дивно, не вилетіли з голови. Надійно поселилися в ній. Став юнак думати про навчання. І таки наважився. Не в ПТУ, не в технікум, а одразу - в сільськогосподарську академію. Не кожен міг дозволити таку собі розкіш – навчатися в академії. Міцні знання, перш за все потрібні були. А Микола Іванович не побоявся. І святкував перемогу. На відмінно склав іспити і пройшов. П'ять років провчився на економічному факультеті Київської сільськогосподарської академії, у селище повернувся фахівцем-економістом. Став працювати старшим економістом Лосинівського відділення «Сільгосптехніки». Потім був рекомендований на посаду управляючого Лосинівським відділенням держбанку.

Бадьорий, завзятий, до всього беручий,

молодий спеціаліст одразу ж став душею колективу, організатором багатьох цікавих починань. Це не лишилося непоміченим. Запропонувало районне начальство спробувати себе у новому, так би мовити, амплуа. Очолити виконком Лосинівської селищної ради. Робота була не з простих. І ділових якостей вимагала, і характеру, і старань теж. Погодився, бо мав молодецьке завзяття, бажання вершити справи, зводити на новий рівень життя Лосинівки.

Що то за роки були для Лосинівки?

Про це пише сам Микола Іванович у районній газеті за 1978 рік. Читаймо його розповідь.

З кожним роком росте і заможнішає Лосинівка, стає все більш благоустроєною.

У 1977 році ремонтники відділення «Сільгосптехніки» понад план реалізували робіт і послуг більше, як на 10 тисяч карбованців. На їх рахунок 435 комбайнів, що одержали друге життя, 266 двигунів.

По 31,1 центнера зерна з гектара взяли хлібороби колгоспу, по 400 центнерів цукрових коренеплодів. 177 – картоплі.

Славно завершили другий рік п'ятиріччя й тваринники. 3268 кілограмів молока на корову – таких сягнули надойів. Понад 80 процентів продали його державі першим сортом. А середню вагу зданої голови великої рогатої худоби довели до 407 кілограмів.

Ще кращих успіхів добились окремі трудівники, ланки, бригади, ферми.

Поліпшується добробут лосинівчан. В особистій власності

громадян налічується 60 легкових машин. У кожному домі електрика, радіо. В користуванні трудящих понад 1390 газобалонних установ, 200 телефонних апаратів, сотні мотоциклів, холодильників, телевізорів.

В селищі введено в дію новий двоповерховий будинок відділення зв'язку, споруджено нове кафе. Розпочато будівництво дитячого комбінату на 160 місць, двох чотириквартирних житлових будинків. Має бути закінчене будівництво дороги з твердим покриттям до с. Погребець.

Дальшого розвитку набирають торгівля і побут. У селищі діє чудовий обрядовий салон, де урочисто реєструються шлюби та народження.

У селищі проживає понад 7950 жителів. Зареєстровано 115 комунальних квартир, 1595 індивідуальних будинків. 195 дітей охоплено дошкільною освітою. Лікарня має 125 лікарняних ліжок, 15 лікарів. 115 дітей вчиться у музичній школі.

25 тисяч карбованців виділено тільки на благоустрій.

Натхненні новими завданнями й трудові колективи Лосинівської дільниці молокозаводу, лікарні, шкіл, бібліотеки, всіх установ і організацій селища.

З допису судить самі: чи міг у поступі вперед селища сидіти, склавши руки, голова виконавчого комітету Лосинівської селищної ради Микола Іванович Ребендяга? Зрозуміло ж, ні! Він працював на повну силу. Як подобає людині відповідальній і цілеспрямованій. Як вимагали того держава, люди і обставини. Обов'язки голови виконком виконував два терміни. До 1982 року. Та і після цього залишався активним громадянином. Працював старшим економістом Лосинівського хлібокомбінату, а згодом очолював партійну організацію цього підприємства.

Пам'ять про себе людина залишає своїми діями. Микола Іванович Ребендяга прожив славне трудове життя, тому й залишив помітний слід в історії селища.

Микола БОРЩ

З БАЖАННЯМ КРАСИ І ГАРМОНІЇ!

«Найкраща зупинка Лосинівської громади» – так називався конкурс, який проводився у Лосинівській громаді влітку 2017 року.

П'ємний спогад, як свято для душі

У конкурсі брали участь шість населених пунктів: Шатура, Леонідівка, Шняківка, Вікторівка, Сальне, Терешківка.

Чи можна на професійному мистецькому рівні проаналізувати ці розписи зупинок? Чи являють вони собою певну художню цінність?

Ці запитання у нашому випадку, мабуть, і зайві. Недоречні. Бо мова тут йде не про художню досконалість, а скоріше про бажання людей зробити свій населений пункт естетично привабливим, миловидним, чародійним...

Важливо ще й те, що сільський маляр-аматор взявся до роботи не з примусу, а за велінням душі. Що ця робота вимагала зосередженості і терплячості. Що уява виконавця обрала сюжет, а рука - розвела

фарби...Зробила перші мазки...І творчість народилася.

Чи доречно говорити зараз про внутрішній світ авторів цих розмальовок? А про це ось - доречно! Щоб не упустити вагому деталь. Яку саме? Читаймо далі...

Уважно вдивляючись у гаму кольорів, роблю для себе несподіване відкриття - світлі фарби майже у всіх розмальовках домінуючі. Тому сам собою напрошується і висновок - автори цих творчих доробків мають щирі душі, добрі помисли, світлі мрії.

До прикладу, візьмемо роботу майстрів пензля з Вікторівки, у центрі якої козацька тематика. Поштовхом до роботи оформлювачів став популярний мультфільм про козаків. А епіграфом до розкриття теми вони обрали... щоб ви думали? Сонце! Складається враження, що саме проміння бере активну участь у творенні епізодів з пригод наших славних волелюбців.

А голубинь неба, водна стихія?! Все це теж наводить на думку. Синій колір - символ вірності, довір'я і безконечності. Безконечними на стінній картині бачаться морська далечина і небесна глибина. Цей колір настільки серйозний, що аж холодний. Його серйозна холодність зближується з Божественною Істиною, яка вічна і непорушна. Така й наша історія - істинна і дійова для усіх нас.

У розмальовці вікторівців багато також зеленого кольору, який є символом природи і молодості.

Патріотичними почуттями переповнений малярський доробок леонідівців. На ньому синьо-блакитне полотнище, герб України, грона калини. І це так природно сприймається душою і серцем. А ще слова читаються піднесено: «Моя найкраща в світі сто-

рона! Чарівна неповторна Україна!». Серед кольорів переважає золотистий. Він символізує святість, а ще уособлює Сонце і багатство. Та золотий колір має бути чистим, а багатство - духовним.

У підході леонідівських творців розпису є ще одна важлива деталь, яка одразу ж западає в око. Це - малюнок голуба. Він символізує прагнення мешканців цього населеного пункту до миру і злагоди, що звучить сьогодні так актуально і злободенно.

А ось сальненці своїм розписом продемонстрували бажання займатися торгівлею. Такий собі міні-ярмарок зафіксували на стінній картині. З торгуючим людом, з живністю, овочами і фруктами. І так все до ладу вийшло. Аж самому захотілося побувати серед торгуючих і, зрозуміло ж, щось там придбати. Картина вселяє оптимізм, стверджує: в тому то й сила

наша, дух і невмирущість, що не опускаємо рук, що завжди у праці і русі знаходимося. Не чекаємо манни небесної, а творимо себе і свій побут, незважаючи ні на примхи долі, ні на сюрпризи природи.

Шняківська розмальовка переносить нас в ідилію окремо взятого господарства. На першому плані чоловік з дружиною, поряд з ними - їхні синок і донька. Западає в око лелече гніздо. Горда лелеча сім'я. Вона, як символ і оберіг родини. Господар-

ство доглянуте, у ньому панує достаток і гармонія. І хай буде все так, як замислив автор. Бо саме ось на таких життєстійких та життєспроможних сім'ях і тримається наша країна, її державотворчі підвалини.

Свій оригінальний підхід до втілення задуму продемонстрували й терешківці. Рука маляра зобразила ангела охоронця, що завис над просторами України. Дивишся на нього - і таке відчуття тебе охоплює, що він, цей ангел, ніби поруч. Наближений до нас. І справді, хочеться вірити в це. А ще виникає бажання, щоб він ніколи не відступає від нас і дарував відкритість і красу нашим душам, мудрість і терпіння.

Деякі слів скажу читачеві про історію стінного розпису. Він для українців своїм корінням сягає аж у глибоку давнину, зосереджувався на розписі хатніх стін. Таким малярством займалися виключно жінки.

Специфіка стінного живопису була особлива: малюнки створювалися без попередніх ескізів, фарби були рослинного походження. Пензлі робили з котячої шерсті. Розпис починався з печі, потім малюнок переходив на стіни, продовжувався над і між вікнами, по кутках. Траплялося, що глуху стіну над ліжком розписували під килим.

Як бачимо, забуте мистецтво ожило в Лосинівській громаді. Відновилося до життя. Правда, підхід став іншим, та й засоби відтворення дійсності уже не ті. А ось завзяття, бажання краси і гармонії лишилися впродовж століття тими ж самими. Незмінними. Вони і відіграли вирішальну роль у розкритті теми.

Наш конкурс не потребує професійної оцінки. Строгих висновків і побажань. Своєю творчістю умільці від народу продемонстрували, перш за все, бажання звільнитися від пут чорно-білої буденщини, внесли своє своєрідне бачення ідеї творчості, втілили свою мрію перетворити свій населений пункт у квітучий, різнобарвний. Веселий, бадьорий і життєрадісний. Екологічно чистий і духовно довершений. І велика їм шана та подяка за такий творчий підхід!

Микола БОРЩ

Засновник та видавець
ЛОСИНІВСКА СЕЛИЩНА РАДА
 Адреса: 16663 вул. Шевченка, 2, смт. Лосинівка,
 Ніжинський район Чернігівська обл.,
 тел. (04631)61-2-37
 e-mail: losynivskaotg@ukr.net
 Розповсюджується безкоштовно.

Матеріали підготували:
 Юлія КАЛУТА, Микола БОРЩ
 Комп'ютерна верстка:
 Олена ВІТНОВА
 Віддруковано
 ТОВ «Форматплюс-П».

Думки авторів можуть не збігатися з поглядами редакції.
 За точність викладення фактів відповідає автор.
 Редакція має право редагувати та скорочувати матеріали.
 Відповідальність за якість несе друкарня.